

з моделлю, відповідає її призначенню, використовується в міру і лише в цьому випадку стає органічною частиною одягу.

Література

1. Якиманская И.С. Развитие пространственного мышления школьников. -М.: Педагогика. 1980.-240 с.
2. Якиманская И.С., Захарин В.Г., Кадаяс Х.-М.Х. Тест пространственного мышления: опыт разработки и применения // Вопросы психологии. - 1991. -№1.- С.128-134.

Маєвська О. М.

аспірантка

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, м. Полтава

АКТУАЛЬНІСТЬ ЕСТЕТОТЕРАПЕВТИЧНИХ ТЕХНІК ЯК ЗАСОБУ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ПРАКТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ

Освітня галузь, як така, що працює на перспективу, почала значно відставати від реальних вимог сьогодення та майбутнього. Шкільна програма, методи навчання та більшість інформації безнадійно застаріла. Учням немає сенсу запам'ятовувати легкодоступні дані, які можна знайти з допомогою інформаційно-комунікативних технологій за долю секунди. Важливим залишається формування в особистості нових нейронних зв'язків у мозку, умінь побутового та психологічного самообслуговування, фізичних навичок предметно-перетворювальної діяльності, життєво необхідних компетентностей, які допоможуть реалізувати творчі здібності та прагнення людини добиватися поставлених цілей.

Гострої актуальності набуває вміння ефективно вчитися: усвідомлене сприйняття, пошук і відбір потрібних знань, аналіз та структурування їх; визначення достовірності даних; самовмотивованість; гнучкість, мобільність, креативність та критичність мислення; розуміння власних потреб, можливостей, потенціалу та перспектив. Перелічені якості є вирішальними для досягнення успіху.

Високі вимоги суспільства і близького оточення, перенавантаження та виснаження занурюють індивіда в глибокий стресовий стан, подолати який іноді можливо лише медикаментозним втручанням. Для запобігання цього та полегшення відновлення й адаптації до постійних навколишніх змін, варто впроваджувати методи самопомоги техніками естетотерапії (різними видами арт-терапії: ізотерапія – використання прийомів графіки і живопису; оригамі – створення фігур з паперу; бібліотерапія – виховання за допомогою книг; ігротерапія – навчання і терапія через гру та ігрові ситуації; музикотерапія – використання музики, а також природотерапії, трудотерапії, хобі-терапії [0, с. 44-45]) на шкільних заняттях. Для цього особливо підходять предмети художньо-естетичного циклу, літератури, технологій, модулі вивчення графічних програм на інформатиці. Естетотерапевтичні техніки пропонують учневі безпечний простір для експериментів, спроб та помилок, безоціночне сприйняття результату його творчої роботи.

Зміна ставлення до помилки, як до точки росту і неминучої складової ситуації навчання новому виду діяльності і розвитку [0], звільняє свідомість від обмежень та допомагає переосмислювати, інтерпретувати, активно винаходити, мислити інноваційно. Адже якщо дитина відразу бездоганно виконує вправу – це означає, що вона не вчиться новому, а відтворює те, що вміє – уже має навичку, яку тренує, розвиненою на високому рівні.

Формування художньо-практичної компетентності стає необхідним, адже передбачає прагнення до творчої самореалізації, виконання художньої роботи особисто і в команді (креативність та кооперація), спілкування (взаємодія, підтримка та комунікація), обмін досвідом, ідеями та знаннями (елементи критичного мислення). У ході тренування технічних прийомів на уроках образотворчого мистецтва, заняттях із дизайну і прикладної творчості діти набувають компетенцій, що будуть актуальними в майбутньому і сприяють розвитку їхніх

інтелектуальних та художніх здібностей, логічного і образного мислення, пам'яті, фантазії, уваги, концентрації уваги не тільки на об'єкті та процесі, але й на відчуттях і почуттях. До прикладу, використання засобів арт-терапії (заняття образотворчістю, малюванням, ліпленням, різьбленням, розписом, вишивкою, плетінням, мозаїкою тощо) не лише розширюють горизонт для фантазування, але й за допомогою форми, фактури, кольору, методичного, ритмічного або навпаки імпульсивного повторювання рухів заспокоюють, знімають напруження, а результат приносить естетичне задоволення і піднімає настрій.

Позитивний вплив мистецтва, природи, колективної та індивідуальної проектно-дослідницької та ігрової діяльності доведений науково і на практиці дослідниками (Б. Брилін, Л. Виготський, Д. Ельконін, К. Кириллова, Г. Костюк, Н. Кривошея, О. Леонтьєв, Л. Масол, О. Медяник, І. Новоселецька, С. Рубінштейн, О. Рудницька, О. Федій та ін.), філософами (Ж.-Ж. Вюананбуаже, Г. Гегель, О. Лук, З. Фройд, Ф. Шеллінг, К. Юнг та ін.), психологами (Я. Корчак, З. Михальська, Л. Петрановська, О. Тараріна та ін.), лікарями (Б. Базьма, Е. Берн, В. Оклендер, П. Хабнер та ін.), педагогами (Я. Коменський, І. Песталоцці, О. Савенков, О. Сухомлинський та ін.), митцями (Н. Вакуленко, А. Хілл та ін.). Саме в соціумі у процесі спілкування людина здатна розкривати свої сутнісні риси. Невербальне спілкування через художні твори, які допомагають поділитися власними переживаннями і думками з оточуючими та в ході їх обговорення краще порозумітися, сприяє вчасному виявленню і діагностуванню в учня сигналів тривожності, агресії чи розладу, прохання про допомогу або надмірного занепокоєння чимось. За необхідності батьки, учитель або психолог здатні вчасно допомогти дитині в важкій стресовій ситуації та запобігти загостренню психологічних проблем та психічних розладів.

Отже, застосування естетотерапевтичних технік на шкільних заняттях може допомогти подолати стрес і втому, підвищити інтерес та мотивацію до навчання, зробити процес формування художньо-практичної компетентності комплексним, урізноманітненим новими прийомами та ефективним.

Література

1. Федій О. Естетотерапія: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 256 с.
2. Петрановская Л. Мы готовим детей к позавчашнему миру. URL: <https://www.pravmir.ru/lyudmila-petranovskaya-myi-gotovim-detey-k-pozavcherashnemu-miru/>

Мамус Г. М.

канд. пед. наук, доцент кафедри сфери обслуговування, технологій та охорони праці
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль

Харитонов В. В.

канд. пед. наук, доцент кафедри технологічної освіти
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕТНОДИЗАЙНЕРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Посилений інтерес в суспільному житті до етнодизайну зумовлює навчати молоде покоління з урахуванням інтеграції народних традицій і сучасних тенденцій декорування виробів. Етнодизайн є видом художньо-проектної діяльності, у процесі якої студенти проявляють свої ідеї, знання про історичні витоки народних ремесел та їх використання для оформлення речей домашнього вжитку, інтер'єру, одягу. Вони трансформують елементи національної культури у сучасні вироби з використанням характерних форм, орнаментів, їх колористики та традиційних технік оздоблення.

Самостійне створення виробів з текстильних матеріалів в етностилі спонукає до зацікавленості й пізнавальної активності, а засвоєння теоретичного матеріалу і його подальша практична реалізація із урахуванням традицій декоративно-ужиткового мистецтва і напрямів